

RESOLUTION SVERIGEFINSKA RIKSFÖRBUNDETS FÖRBUNDSKONGRESS DEN 5 JUNI 2021

SFRF ser oroväckande brister i hanteringen av frågor som rör nationella minoriteter. SFRF:s syn bekräftas av Länsstyrelsens i Stockholms län och Sametingets rapport *Minoritetspolitikens utveckling år 2020*; rapporten avslöjar alltjämt omfattande brister exempelvis avseende att ta fram mål och riktlinjer i samråd med nationella minoriteter.

De nationella minoriteternas rättigheters förverkligande är avhängigt kommunernas och regionernas vilja att sköta sitt ansvar. Språkrevitalisering är ett alltmer akut behov: finskan i Sverige måste tillförsäkras möjligheten att utvecklas till ett kulturbärande språk. Däri innefattas behovet att lyfta fram finska språket som meriterande, samt av att införa språk som en självständig diskrimineringsgrund.

Deltagarna vid SFRF:s förbunds kongress 2021 vill särskilt framhålla följande:

- Språk bör införas som diskrimineringsgrund i diskrimineringslagen för att stärka det rättsliga skyddet för nationella minoriteters kulturbevarande. Regeringens meddelande till Europarådet att frågan inte kommer utredas strider mot Sveriges internationella åtaganden och är ett steg bakåt i arbetet för nationella minoriteters synliggörande och statushöjande.
- De nationella minoriteternas rättigheter att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur bör grundlagsskyddas.
- Minoritetslagens bestämmelser som gäller för förvaltningsområden bör göras rikstäckande. Sverigefinnarnas rättigheter ska inte vara beroende av i vilken kommun individen är bosatt. Minoritetslagen bör dessutom innehålla sanktioner, för att kommuner ska kunna hållas ansvariga och för att sverigefinnar bättre ska kunna tillvarata sina rättigheter.
- Utredningar och rapporter rörande nationella minoriteter och deras rättigheter har gjorts de senaste åren och regeringen har lovat prioritering av frågorna; trots detta lyser åtgärder med sin frånvaro. Exempelvis utredningen *Förbättrade möjligheter för elever att utveckla sitt nationella minoritetsspråk* (SOU 2017:91), utredningen *Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning* (SOU 2020:27) eller Institutet för språk och folkminnets rapport rörande språkcentrum. Handläggningen av dessa frågor måste prioriteras och lagförslag skyndsamt tas fram.
- Allmänhetens kunskapsnivå rörande nationella minoriteter är mycket låg. Åtgärder bör vidtas för att synliggöra sverigefinnarnas historia i Sverige för att öka förståelsen för och kunskapen. Det är tydligt att det särskilt behövs ett stort kunskapslyft bland de som arbetar i det offentliga med verksamheter där sverigefinnarnas rättigheter ska uppmärksammas.
- Sverigefinnarnas perspektiv och rättigheter bör särskilt beaktas i den pågående utredningen om en äldreomsorgslag (S 2020:16), med hänsyn till den sverigefinska minoritetens demografi.

- Finska språket bör lyftas fram tydligare som en merit vid rekryteringar, delvis för att framgent kunna tillgodose det alltjämt växande behovet av finskspråkig samhällelig service.

Covid-19-pandemin har inneburit många utmaningar, men också fört med sig nya utvecklingar. Den ökade digitaliseringen som har accelererats av Covid-19-pandemin innebär ökade möjligheter att exempelvis ordna samråd i större omfattning än vad som hittills är fallet. Vi hyser förhoppningen att kommuner, regioner och offentliga aktörer tar tillfället i akt och tillser att arbetet med de nationella minoriteterna drar nytta av detta och inte låter denna möjlighet gå dem ur händerna.

Information:

Pirkko Karjalainen, ordförande

Tel. 070-7384297

pirkko.karjalainen@rskl.se